

7. ÖĞRENME ALANI: KÜRESEL BAĞLANTILAR

YAŞADIĞIM YERİN ÜLKE EKONOMİSİNE KATKISI (7. Öğrenme alanı- 1.kazanım)

İnsanların çok çeşitli ihtiyaçları vardır. Ülkeler insanların ihtiyaçlarını karşılamak için üretim yapar. Bir ülkenin bölgeleri arasında yetiştirilen ürün ve üretilen mallar bakımından farklılıklar vardır. Bu durum ülkeler için de geçerlidir. Ülkeler kendi ülkelerinde üretilemeyen veya talebi karşılanmayan ürünleri başka ülkelere alırlar. Kendi ürettikleri ürünleri de başka ülkelere satarlar. Böylece ülkeler arasında ticaret ortaya çıkar. Ülkeler arasındaki ticaret kaçınılmazdır. Çünkü her ülkenin kaynakları, teknolojisi, insan gücü birbirinden farklıdır.

Türkiye de diğer ülkeler gibi ihtiyaç duyduğu **petrol, doğalgaz, elektronik cihazlar gibi ürünleri ithal** ederken ihtiyaç fazlası olan **fındık, buzdolabı, otomobil, çeşitli makineler, tekstil ürünleri vb. ihraç** eder.

İhracat (Dış Satım): Bir ülkenin başka bir ülkeye mal satmasına ihracat (dış satım) denir. Örnek: Ülkemizden fındık, tekstil ürünlerini başka ülkelere satar.

İthalat (Dış Alım): Bir ülkenin başka bir ülkeden mal almasına ithalat (dış alım) denir. Örnek: Başka ülkelere aldığımız petrol, doğalgaz, elektronik cihazlar gibi.

Ülke ekonomisinin kalkınması için ihracatın çok olup ithalatın az olması gerekir. Ülkemizin dışarıdan aldığı ürünler sattıklarından daha fazladır. Bu durum ülke ekonomisini olumsuz etkilemektedir. Ülkemiz, tarım, hayvancılık, madencilik, sanayi ve turizm yönünden farklı özelliklere sahiptir. Bu nedenle ülkemizde üretilen ürünler çok çeşitlidir. Bu ürünlerin ihracatını artırmak için yapılacak çalışmalar hem o yerin ekonomisine dolayısıyla ülke ekonomisine katkı sağlayacaktır.

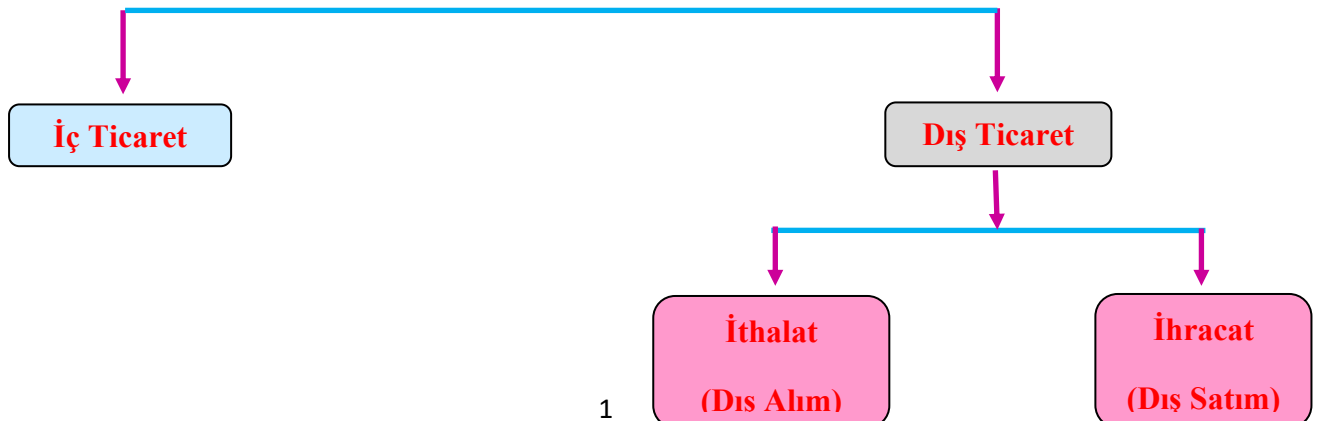
Denizli'nin Tavas ilçesine bağlı Kızılcabölük beldesinde üretilen el dokuması peştemaller ABD, İngiltere, İtalya, Fransa, Almanya gibi ülkelere ihraç edilmektedir. Böylece ülke ekonomimiz gelişmektedir.

Isparta dünya gül yağı üretiminin % 65' ini karşılamaktadır. Gülyağı üretiminden 30 milyon avro gelir elde etmektedir. Fransa, Kanada, ABD, Japonya, Suudi Arabistan gibi 15 ülkeye ihracat yapılmaktadır. Gül böylece sadece bölge ekonomisine değil, Türkiye ekonomisine de çok büyük katkı sağlamaktadır.

EKONOMİK İLİŞKİLERDE TEKNOLOJİ (7. Öğrenme alanı- 2.kazanım)

Ekonomi: Toplumların üretim, değişim, bölüşüm, tüketim yapısını ve işleyişini inceleyen bilim dalıdır.

TİCARET

Ticaret: Mal ve hizmet alım satımına denir.

İç Ticaret: Ülke içinde yapılan ticarete denir.

Dış Ticaret: Ülkeler arası yapılan ticarete denir.

İthalat (dış alım): Bir ülkenin başka bir ülkeden mal almasına denir.

İhracat (dış satım): Bir ülkenin başka bir ülkeye mal satmasına denir.

Türklerin Kullandığı Ticaret Yolları:

➤ **Kral Yolu:** Lidyalıların başkenti Sard'dan başlayan İran'ın Susa kentine kadar devam eden yoldur. Yaklaşık 9 metre genişliğe sahip olan yolun üstünde 800 köprü ve ortalama 30 km'de bir olmak üzere 111 konaklama alanı bulunuyormuş. Kral Yolu sayesinde kervanlar Anadolu'nun zenginliklerini doğuya taşıyor, atlı kuryeler haberleri süratle iletiyor, devlet işleri sorunsuzca hallediliyormuş.

➤ **İpek Yolu:** Çin'den başlayıp Avrupa'ya kadar uzanan tarihi ticaret yoluna İpek yolu denilmektedir. Adını Çin'den gelen başlıca mal olan ipekten alan İpek yolu doğuyu batıya ulaştıran önemli bir yoldur. Bu yol doğu batı arasında siyasi, ekonomik ve kültürel ilişkilerin kurulmasında köprü vazifesi görmüştür.

İpek yolunda ipeğin yanı sıra baharat, değerli taşlar, kürk, tahıl, cam, bal, yağ gibi ürünler de taşınmıştır.

Tarihte birçok devlet (Hunlar Çin ile, Köktürkler Bizans ve Sasanilerle) bu yola sahip olmak için savaşmışlardır.

➤ **Baharat Yolu:** Avrupa'ya baharat taşıyan yoldur. Hindistan ve Seylan'dan Kızıldenizdeki Akabe Körfezi'ne Yemen ve Basra Körfezi'ne giden yoldur.

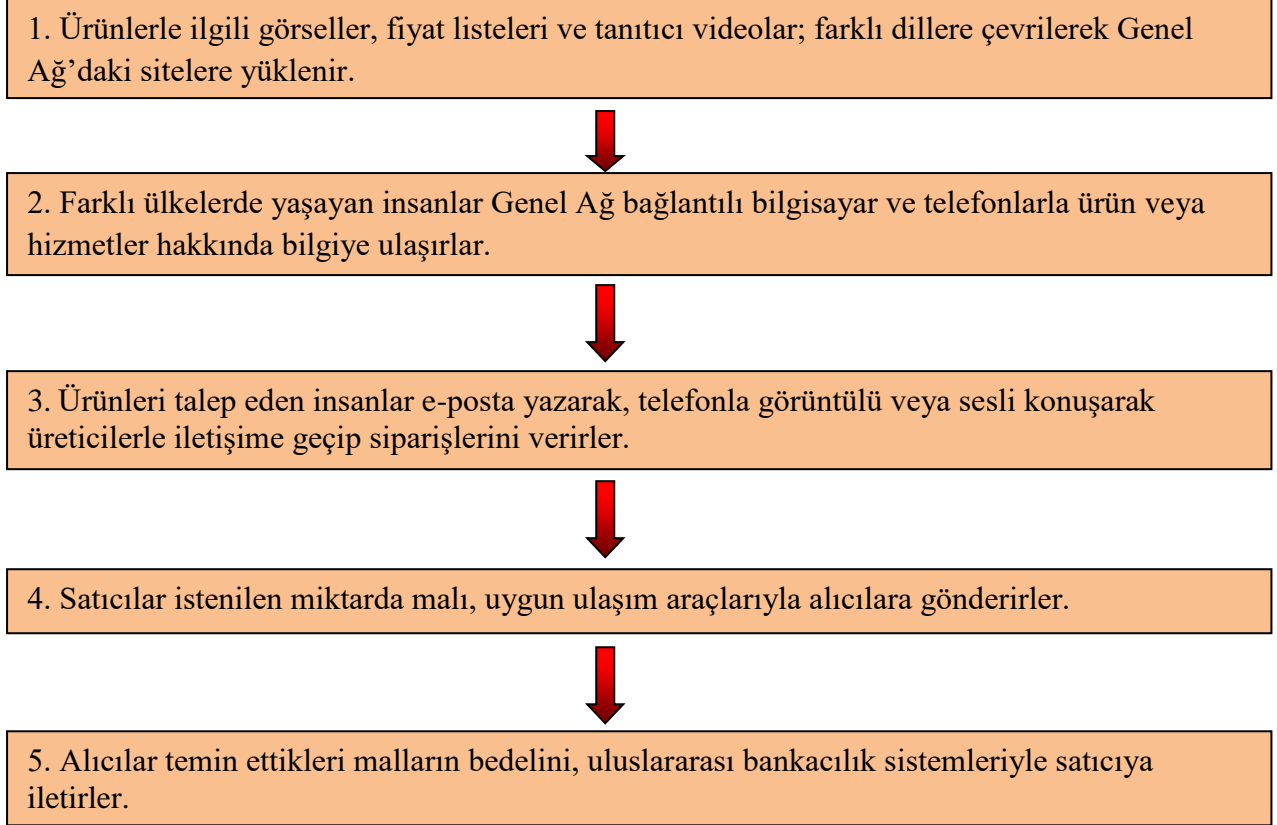
Coğrafi keşiflerle yeni yollar bulununca Baharat Yolu önemini yitirdi.

İletişim: Herhangi bir olayın duygu ve düşüncenin çeşitli yollarla başkalarına aktarılmasına iletişim denir.

Ulaşım: Yolcuların, malların, ürünlerin, paraların, haberlerin bir yerden başka bir yere taşınması ve ulaştırılmasıdır.

İletişim Ve Ulaşım Teknolojilerinin Ülkeler Arasındaki Ekonomik İlişkilere Katkısı Diyagramı

BİLGİ NOTU: En ekonomik (ucuz) ulaşım yolu demiryolu ulaşımıdır.

BİLGİ NOTU: En çok kullanılan ulaşım yolu karayolu ulaşımıdır.

TURİZM ve ULUSLAR ARASI İLİŞKİLER (7. Öğrenme alanı- 3.kazanım)

Turizm: Dinlenme, eğlenme, görme, tanıma amacıyla yapılan gezilere turizm denir.

Turizm Çeşitleri:

1- İç Turizm: Turistlerin kendi ülkeleri içinde yaptıkları gezilere denir. **Örnek:** İstanbul'dan Pamukkale'ye yapılan gezi.

2- Dış Turizm: Turistlerin kendi ülkeleri dışında yaptıkları gezilere denir. **Örnek:** Almanya'dan Türkiye'ye yapılan gezi.

Turist: Dinlenmek, eğlenmek, görmek ve tanımak gibi amaçlarla geziye çıkan kimselere denir.

Turizminin Faydaları:

- Ortak miras ürünlerinin tanınmasına ve tanıtılmasına katkı sağlar.
- Ülkemizin ve ülkelerin uluslararası ilişkilerinin güçlenmesini sağlar.
- İnsanlar ve ülkeler arasındaki barış ve huzuru sağlar.
- Dünya barışına katkı sağlar.

Turizm Türleri:

1- Kış Turizmi:

Kayak yapılan yerler:

Uludağ (Bursa) Kartalkaya (Bolu) Erciyes (Kayseri)
Palandöken (Erzurum) Ilgaz (Kastamonu)

2- Deniz Turizmi: Akdeniz, Ege, Marmara ve Karadeniz kıyıları.

3- Dağ ve Yayla Turizmi: Karadeniz’de Kaçkar Dağları, Ayder Yaylası (Rize) Tekir Yaylası (Kayseri)

4- Sağlık Turizmi: Afyon (Gazlıgöl) kaplıcaları, Ankara (Ayaş) kaplıcaları, Denizli (Karahayit) kaplıcaları

Turizmin Ülkelere Kazandırdıkları:

- 🌿 Farklı insanlar arasında kültürel bağlar kurar. **(Kültürel)**
- 🌿 Doğal ve kültürel varlıklar tanınır. **(Kültürel)**
- 🌿 Doğal ve kültürel varlıkların uluslararası koruma altına alınmasını sağlar. **(Kültürel)**
- 🌿 Farklı ülkelerin insanlarıyla kurulan dostluk ülkeler arası iletişimi olumlu etkiler. **(Sosyal)**
- 🌿 Turistler gezdiği yerlerin kültüründen etkilenir. **(Sosyal)**
- 🌿 Turistler gittikleri yerlere döviz (para) bırakır. **(Ekonomik)**
- 🌿 Turizmin olduğu yerlerde iş imkanları artar. **(Ekonomik)**

ORTAK MİRASIMIZ (7. Öğrenme alanı- 4.kazanım)

Ortak Miras: İnsanlığın kuşaktan kuşağa bıraktığı, maddi ve manevi değerlerin tümüne denir.

Ortak Mirasın Özellikleri:

- 🌿 Ortak miras, tüm insanların binlerce yıl süresince oluşturduğu birikimdir.
- 🌿 Ortak miras, tek bir ulusa ait değil, tüm insanlığın malıdır.
- 🌿 Ortak mirasa katkıda bulunmak tüm insanlığın yararınadır.
- 🌿 Her insan ve millet ortak miras ürünlerinden yararlanma hakkına sahiptir.
- 🌿 Ortak mirası korumak ve yeni katkılar sağlamak tüm insanlığın görevidir.

Birleşmiş Milletler Eğitim Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO): İnsanlığın ortak mirasını korumak amacıyla oluşturulmuş, Birleşmiş Milletler Teşkilatıdır.

1975 yılında kültürel ve doğal varlıkları korumak için sözleşme imzalanmıştır. Türkiye de 1982 yılında kabul etmiştir.

Kültürel Miras Alanları: Tarihi binalar, arkeolojik kazılar, anıtsal heykel ve tablolar, kentler, kentlerin belirli bir alanı kültürel miras alanıdır.

Doğal Miras Alanları: Doğal güzellikler, türleri tehlike altında olan bitki ve hayvan varlıkları doğal miras alanıdır.

Ülkemizdeki Dünya Miras Listesi

❖ Pamukkale-Hierapolis	(Denizli)
❖ Hattuşaş (Boğazköy)	(Çorum)
❖ Safranbolu evleri	(Karabük)
❖ Göreme Parkı ve Kapadokya	(Nevşehir)
❖ İstanbul'un tarihi alanları	(İstanbul)
❖ Nemrut Dağı	(Adıyaman Kahta ilçesi)
❖ Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası	(Sivas)
❖ Truva Antik Kenti	(Çanakkale)
❖ Xanthos-Letoon	(Muğla-Antalya)
❖ Selimiye Camii	(Edirne)
❖ Çatalhöyük kenti	(Konya)
❖ Bergama kültürel peyzaj alanı	(İzmir)
❖ Ani Harabeleri	(Kars)
❖ Efes Antik Kenti	(İzmir)
❖ Afrodisyas	(Aydın)
❖ Diyarbakır Kalesi	(Diyarbakır)
❖ Cumalıkızık	(Bursa)
❖ Göbeklitepe(Dünyanın ilk tapınağı)	(Şanlıurfa)

BİLİM MİRASINA ÖRNEKLER

BİLİM İNSANI	YAPTIĞI ÇALIŞMALAR
Louis PASTEUR	--- Fizik, kimya, tıp alanında çalışmıştır. --- Kuduz aşısını bulmuştur.
Madam CURİE	--- Kanseri tedavi eden radyoaktivite ışınlarını bulmuştur. --- İki defa Nobel ödülü alan ilk bilim insanıdır.
Gazi YAŞARGİL	--- Mikro cerrahi yöntemiyle beyin ameliyatı yapmıştır. --- Dünya Beyin Cerrahları Birliği tarafından “yüzyılın adamı” seçilmiştir.
Aziz SANCAR	--- ABD Ulusal Bilimler Akademisine seçilen ilk Türk’tür . --- DNA harita araştırması sayesinde 2015 yılında Nobel Kimya ödülünü kazanmıştır.

Ülkelerde Dünya Miras Listesi

❖ Çin Seddi	(Çin)
❖ Orhun Anıtları	(Göktürk Devleti-Moğolistan)
❖ Özgürlük Heykeli	(Amerika)
❖ Eyfel Kulesi	(Fransa)
❖ Mostar Köprüsü	(Bosna)
❖ Sultan Murat Türbesi	(Kosova)
❖ Taç Mahal	(Hindistan)
❖ Coliseum	(İtalya)
❖ Keops Piramidi	(Mısır)
❖ Mustafa Paşa Camii ve Türbesi	(Makedonya)
❖ Pizza Kulesi	(İtalya)

Dünyanın Yedi Harikası

❖ Babil'in Asma Bahçeleri	(Irak)
❖ İskenderiye Feneri	(Mısır)
❖ Mısır Piramitleri	(Mısır)
❖ Rodos Heykeli	(Rodos Adası-Yunanistan)
❖ Zeus heykeli	(Yunanistan)
❖ Artemis Tapınağı	(Efes-Türkiye)
❖ Mauseleum	(Bodrum-Türkiye)

**DIĞER DERS İÇERİKLERİ İÇİN AŞAĞIDAKİ KANAL
LİNKLERİME TIKLAYINIZ.**

YOUTUBE ABONE OL LİNKİ:

<https://www.youtube.com/@sosyalhocasimustafa>

İNSTAGRAM HESABIM:

<https://www.instagram.com/sosyalhocasimustafa/>

TELEGRAM HESABIM:

<https://t.me/sosyalhocasimustafakarakus>